

LEDARE

Ledare: Vem är Barack Obama?

PUBLICERAD 2008-10-22

UTVALD LÄSNING I DIN MEJLBOX

DN:s chefredaktör Peter Wolodarski väljer ut veckans mest läsvärda artiklar.

[Skaffa nyhetsbrev](#)

Politiska kampanjer ska vara positiva, tycker de flesta väljare. "Negative campaigning" har negativ klang, i USA som i Sverige. Finns det något försvar, från demokratiska utgångspunkter, för att racka ner på sin motståndare?

Val innebär val - och därmed jämförelse. Att kritiskt granska motståndarens ideologi, program och kompetens är lika legitimt som att presentera egna positioner och meritering. Två krav bör ställas: att det som dras fram om motståndaren är sant och relevant. Medvetet osanna påståenden hör inte hemma i politiken. Även i fråga om relevans finns gränser. Saker i privatlivet som har föga samband med uppdraget bör hållas borta. Mot den regeln syndas det ofta i amerikanska valkampanjer. Barack Obama och John McCain har dock båda hållit rent. Så gick Obama ut i starkt försvar för Sarah Palin, när medier som står honom nära - som CNN - drog upp hennes dotters graviditet. Barn ska hållas utanför striden, fastslog Obama till hans heder.

En kandidats ideologiska utsikt och världsbild hör definitivt till det godtagbara att granska. Ja, det är rent av angeläget att göra det, eftersom det mesta som en president - för att ta den nu aktuella kampanjen - får att hantera under en mandatperiod ligger vid sidan av deklarerade program. För en rationell väljare är det mer väsentligt att förstå kandidaternas grundläggande idéprägling än deras specifika programpunkter.

Därför är det motiverat att granska Sarah Palins syn på evolutionsläran, i relation till främst skolundervisning. Därför är det också motiverat att belysa varifrån Barack Obama kommer i sina idékretsar. I båda fallen förstärks det legitima i denna granskning av att kandidaterna har en ytterst kort historia i den nationella politiken.

När man börjar titta på Barack Obamas idéprägling genom åren, finner man en ovanlig samling av mentorer med extrema bakgrunder och idéer. Vi talar nu inte om individer som han bara råkat möta under sina år i den speciella Chicago-politiken, utan om mentorer och sammanhang som säger något väsentligt om de idékretsar han kommer ur. För att nämna tre av dem:

* Alice Palmer. Hon hade den senatsplats i Illinois delstatsförsamling som Barack Obama tog över 1996, vilket var

starten på hans politiska bana. När Palmer lämnade platsen, för att kandidera till kongressen i Washington DC, handplockade hon Obama som sin efterträdare. Palmer visade aktiva sympatier för Sovjetunionen och bevakade _ som redaktör för The Black Press Review _ 1986 års kommunistiska partikongress där.

* Jeremiah Wright. Denne pastor i Trinity Church i Chicago blev Obamas främsta mentor och vägledare under de 20 år som Obama tillhörde församlingen (han lämnade den först sommaren 2008). Obamas andra bok, Audacity of Hope, har sin titel hämtad från en predikan av Wright. Denne företräder en svart nationalistfilosofi och "befrielseologi" som måste betecknas som extremistisk. Wright har så sent som i år hävdad att de maktavande vita i USA medvetet spred hiv/aids för att döda de svarta. Han har samverkat nära med de svarta muslimernas ledare Louis Farrakhan, bland annat i en vänskapsresa till Libyens ledare Khadafi medan denne ännu finansierade terrorism.

* William Ayers. Tillsammans med sin hustru Bernardine Dohrn bildade Ayers organisationen Weather Underground, den amerikanska motsvarigheten till Bader-Meinhoff-ligan i Tyskland, en militant utpost av den marxistiska studentrörelsen efter 1968. Under sin elva år långa period av inhemsk terrorism deltog Ayers i 30 bombdåd, däribland av kongressbyggnaden i Washington. Han har gjort klart så sent som i fjol att han ingenting ångrar. Tvärtom har Ayers i sen tid sagt att han önskat att han utfört ännu mer av terroraktioner. Ayers har spelat en betydelsefull roll för Obama. Paret Ayers/Dohrn höll valmöte hemma för och med Obama 1996. Obama engagerades av Ayers för att under åren 1995-99 leda ett projekt för att "höja den politiska medvetenheten" i Chicagos allmänna skolor. Det skulle ske i enlighet med den förändringsfilosofi som utvecklats av den radikale aktivisten Saul Alinsky. Ett huvudelement i den är att vänsterradikaler ska gå ut i "community organizing". Obamas tema "change we can believe in" har sitt ursprung hos Alinsky och dennes bok "Reveille for Radicals".

Många andra med samma idériktning har spelat en roll i Obamas ideologiska skolning, även i mogen ålder och i relativt sen tid. Det intressanta är att de idéperspektiv som format Obama, och de kretsar han valt att gå in i, inte alls stämmer med den bild han har velat ge inför 2008 års val av en gränsöverskridare i det politiska mittfältet. Hans röstmönster gör det inte heller. Dessa båda omständigheter reser frågan "Vem är Obama ideologiskt?" Redan att ställa den, som också Hillary Clinton gjorde, är att ägna sig åt "hat" och "en otäck kampanj" enligt bland annat Expressens ledarsida. Verkligen?

TEXT

Hans Bergström

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt